

HARRI ROSPU

TEEB WALLENBERGINA SUURROLI: Rauno Elp Erkki-Sven Tüüri ooperi nimiosalisena.

Rauno Elbi Wallenberg

Muusik **Tiiu Levald** kiidab noore laulja osatäitmist ooperis “Wallenberg”.

Mul oli 21. veebruaril õnn kohtuda teist korda Erkki-Sven Tüüri ooperiga “Wallenberg”. Põhjuseks uued tegijad Estonias ja seekord täiesti omamaised – peaosas Rauno Elp ja dirigendiks Risto Joost.

Areeni veergudel Tõnis Kahule antud intervjuus on Tüür öelnud, et “...ühe hea kontserettekande energieetika võib olla midagi pöörast ja isegi müstilist – tekib mingi nähtamatu kaarleek, mis liidab erinevad mikrokosmosed saalis tervikuks...” ja samas teine autori kreedo “...mulle enesele tundub mis tahes pealiskaudsus laastav oma mõõtmetelt, aga masenduse asemel on ehk parem osutada aktiivset vastupanu...”

Olles veel esietendusel kuuldu ja nähtu mõju all, võin öelda, et ka kõne all oleval õhtul toimus see nähtamatu kaarleek ja aktiivse vastupanu idee kanti tegijate poolt äärmise pingestatusega saali.

Proloogi juhtmõte koorilt: “Mis on tähtis, kas see, et aidatakse ja elatakse? Või see, et miks aidatakse?” lisas visuaalsele kujundile (hubisevad küünlaleegid inimkättes moodustamas lavale pentagrammi) selge, pingestatud põnevate pilli- ja inimhäälte müriaadi, mis haaras kaasa kogu etenduseks.

Lavastusprotsessi ekstreemsus, milles pidid etenduse sündides töötama Dmitri Bertman, Neeme Kuningas, Ene-Liis Semper ja Arvo Volmer, on meile kinkinud erakordselt mõttetiheda ja sümbolirikka, tõeliselt nüüdisaegse lavastuse.

Rauno Elp, kes viimastel aastatel on tõusnud muljet avaldavaks tegijaks nii vokaalselt kui karakterrollidelt, lausa jahmatab oma töövõimega: poolteist aastat tagasi Rossini “Tuhkatriinu” kergust ja koloratuuri valdamist nõudev Don Magnifico roll, nüüd hiljaaegu valminud, eelmisest stiililiselt ja vokaalselt hoopis erinevaid oskusi nõudev Verdi “Rigoletto” nimiosa, ja viimase nädala jooksul tulla publiku ette imeliselt küpseks saanud Eino Tambergi “Cyrano de Bergeraci” nimisega ja esietenduda Wallenbergi rolliga!

Kui lavastuse ülimalt fantaasiaküllane visuaalne kontseptsioon on viidud kujutletava 42. sajandi vaataja silmadesse, mil ilmselt ei tehta mingit vahet, kas sündmused on toimunud aastatel 1700 või 1942 – kõr-

Rauno Elbi Wallenberg

Muusik **Tiiu Levald** kiidab
noore laulja osatäitmist ooperis
“Wallenberg”.

Mul oli 21. veebruaril õnn kohtuda teist korda Erkki-Sven Tüüri ooperiga “Wallenberg”. Põhjuseks uued tegijad Estonias ja seekord täiesti omamaised – peaosas Rauno Elp ja dirigendiks Risto Joost.

Areeni veergudel Tõnis Kahule antud intervjuus on Tüür öelnud, et “...ühe hea kontserettekande energieetika võib olla midagi pöörast ja isegi müstilist – tekib mingi nähtamatu kaarleek, mis liidab erinevad mikrokosmosed saalis tervikuks...” ja samas teine autori kreedo “...mulle enesele tundub mis tahes pealiskaudsus laastav oma mõõtmetelt, aga masenduse asemel on ehk parem osutada aktiivset vastupanu...”

Olles veel esietendusel kuuldu ja nähtu mõju all, võin öelda, et ka kõne all oleval õhtul toimis see nähtamatu kaarleek ja aktiivse vastupanu idee kanti tegijate poolt äärmise pingestatusega saali.

Proloogi juhtmõte koorilt: “Mis on tähtis, kas see, et aidatakse ja elatakse? Või see, et miks aidatakse?” lisas visuaalsele kujundile (hubisevad küünlaleegid inimkätes moodustamas lavale pentagrammi) selge, pingestatud põnevate pilli- ja inimhäälte müriaadi, mis haaras kaasa kogu etenduseks.

Lavastusprotsessi ekstreemsus, milles pidid etenduse sündides töötama Dmitri Bertman, Neeme Kuningas, Ene-Liis Semper ja Arvo Volmer, on meile kinkinud erakordselt mõttetiheda ja sümbolirikka, tõeliselt nüüdisaegse lavastuse.

Rauno Elp, kes viimastel aastatel on tõusnud muljet avaldavaks tegijaks nii vokaalselt kui karakterrollidelt, lausa jahmatab oma töövõimega: poolteist aastat tagasi Rossini “Tuhkatriinu” kergust ja koloratuuri valdamist nõudev Don Magnifico roll, nüüd hiljaaegu valminud, eelmisest stiililiselt ja vokaalselt hoopis erinevaid oskusi nõudev Verdi “Rigoletto” nimiosa, ja viimase nädala jooksul tulla publiku ette imeliselt küpseks saanud Eino Tambergi “Cyrano de Bergeraci” nimiosa-ga ja esietenduda Wallenbergi rolliga!

Kui lavastuse ülimalt fantaasiaküllane visuaalne kontseptsioon on viidud kujutletava 42. sajandi vaataja silmadesse, mil ilmselt ei tehta mingit vahet, kas sündmused on toimunud aastatel 1700 või 1942 – kõrvaltegelased on pandud liikuma tulnukatena, kostüümid on täielik “segasumm” rokokoost Walt Disney ja matrjoškadeni, siis Wallenbergi persoon ja saatus on toodud kuulaja-vaatajani hingekriipivalt realistliku valu- ja empaatiatundega.

Elp suutis rolli värskusest hoolimata kõik nüansid kõlama panna – esimese vaatuse sinisilmne enesekindlus, et ta suudab sellele kohutavale, tervet mõistust eiravale masinavärgile vastu seista, tema tohutu valu ja jõuetus vabastavast Rootsi passist loobuva naise otsuse puhul minna vabaturma ja muidugi õudustäratav teise vaatuse lootusetuse, piinatuse kiirgus tema silmavaates ja intonatsioonides. Rolli vokaalne partii ei ole kergete killast, kuid Elbilt kõlas iga fraas ja iga sõna kukkus kuulajale sülle.